

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

A STUDY OF USING A PRIMARY NURSING SYSTEM ON DEPRESSION AND
SATISFACTION WITH NURSING SERVICE OF SUICIDAL ATTEMPTERS,
MAKARUK HOSPITAL , KANCHANABURI PROVINCE

Miss Jaruwat Boonmaitreetsumpun

Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Department of Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2003

121688576

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของไข้ต่อภาวะซึมเศร้าและ
ความพึงพอใจในบริการพยาบาลของผู้พยายามฆ่าตัวตาย
โรงพยาบาลมะการักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี
โดย นางสาว จารุวรรณ บุญไมตรีสัมพันธ์
สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการศึกษาอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ)

.....กรรมการ

(นาง เพชรี คันธสายบัว)

จารุวรรณ บุญโมตรีสัมพันธ์ : การศึกษาการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของไข้ต่อภาวะ
ซึมเศร้าและความพึงพอใจในบริการพยาบาลของผู้พยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาล
มะการักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี (A STUDY OF USING A PRIMARY NURSING
SYSTEM ON DEPRESSION AND SATISFACTION WITH NURSING SERVICE OF
SUICIDAL ATTEMPTERS, MAKARUK HOSPITAL, KANCHANABURI PROVINCE)
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ, 111 หน้า.

การศึกษานี้เป็นการดำเนินโครงการศึกษาอิสระ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะซึมเศร้า และ
ความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลของผู้พยายามฆ่าตัวตายก่อนและหลังการใช้ระบบการพยาบาล
เจ้าของไข้ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้พยายามฆ่าตัวตาย จำนวน 20 คน ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มี
คุณสมบัติตามเกณฑ์จากผู้พยายามฆ่าตัวตาย ซึ่งมารับบริการที่หน่วยงานอายุรกรรมสามัญและ
ศัลยกรรมสามัญ โรงพยาบาลมะการักษ์ โดยผู้พยายามฆ่าตัวตายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการดูแล
ในระบบการพยาบาลเจ้าของไข้ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย คู่มือสำหรับพยาบาลใน
ระบบการพยาบาลเจ้าของไข้ ซึ่งผ่านการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดภาวะซึมเศร้าด้วยตนเอง ที่พัฒนามาจาก Beck Depression Self
Rating Questionnaire และแบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล มีค่าความเชื่อมั่นโดย
ใช้สัมประสิทธิ์ของแอลฟา ตามวิธีของคอนบราค เท่ากับ 0.91 และ 0.94 ตามลำดับ การศึกษาระดับ
ภาวะซึมเศร้าและความพึงพอใจในบริการพยาบาลของผู้พยายามฆ่าตัวตาย โดยใช้การคำนวณหา
ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของภาวะซึมเศร้าและ
ความพึงพอใจในบริการพยาบาลของผู้พยายามฆ่าตัวตายก่อนและหลังการดำเนินการโครงการโดยใช้
สถิติทดสอบที (Dependent t-test) โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา พบว่า ค่าคะแนนของภาวะซึมเศร้าโดยรวมหลังการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของ
ไข้ต่ำกว่าก่อนการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของไข้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจใน
บริการพยาบาลของผู้พยายามฆ่าตัวตายหลังการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของไข้สูงกว่าก่อนการใช้ระบบ
การพยาบาลเจ้าของไข้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4677803036: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: PRIMARY NURSING SYSTEM / SUICIDAL ATTEMPTERS / DEPRESSION/
SATISFACTION IN NURSING SERVICE

JARUWAN BOONMAITREESUMPUN: A STUDY OF USING A PRIMARY
NURSING SYSTEM ON DEPRESSION AND SATISFACTION WITH NURSING
SERVICE OF SUICIDAL ATTEMPTERS, MAKARUK HOSPITAL, KANCHANABURI
PROVINCE. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: PROF.PENPAKTR UTHIS. Ph.D.,
111 pp.

The purpose of this independent study project was to compare depression of suicidal attempters and patient's satisfaction with nursing service before and after using a primary nursing system. The sample of 20 suicidal attempters who met the inclusion criteria were recruited from the general medical and surgical wards, Makaruk Hospital, Kanchanaburi Province. The instrument used in this study was a primary nursing handbook which was validated by a panel of experts. Data were collected using the Beck Depression Inventory and the Satisfaction with Nursing Services Questionnaire. The Cronbach's Alpha coefficient reliability for the questionnaires were 0.91 and 0.94, respectively. The study data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and paired t – tests.

Major findings were as follows.

1. The mean depression scores of suicidal attempters after using a primary nursing system were significantly lower than before using a primary nursing system at the $p = .05$ level ($t = 13.752$).
2. Patients' satisfaction in nursing service after using a primary nursing system was significantly higher than before using a primary nursing system, at the $p = .05$ level ($t = -6.529$).

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic year 2003

Student's signature.....

Jarawan B.

Advisor's signature.....

Penpak Uthis

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งได้ให้ความรู้ ชี้แนะแนวทางในการศึกษา เป็นทั้งแรงบันดาลใจให้ผู้ศึกษาเกิดความมุ่งมั่น ตลอดจนให้ความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจผู้ศึกษาตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ผู้ศึกษากราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญวัชชัย และอาจารย์ ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา ที่ให้กำลังใจเสมอมา รวมทั้งคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา กราบขอบพระคุณอาจารย์ เพชรวิ คันธสายบัว ให้ข้อเสนอแนะเป็นอย่างดี รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน นายแพทย์ เชาวโรจน์ อุบลวิโรจน์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลและคุณ สมทรง ถึงแก้ว หัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลมะการักษ์ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือให้การดำเนินตามโครงการสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี รวมทั้งขอขอบคุณผู้ป่วยและญาติทุกท่านที่เห็นความสำคัญ สละเวลาและให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ที่มีอยู่ในโครงการศึกษาอิสระนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้พยายามฆ่าตัวตายทุกท่าน ให้มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	8
แนวเหตุผลและสมมุติฐานการศึกษา	8
ขอบเขตการศึกษา	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
ข้อมูลโรงพยาบาลมะการักษ์	18
แนวคิดเกี่ยวกับการพยายามฆ่าตัวตาย	20
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้า	32
แนวคิดเกี่ยวกับระบบการพยาบาลเจ้าของไข้	40
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในบริการพยาบาลของผู้รับบริการ	49
งานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง	52
กรอบแนวคิดในการศึกษา	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	56
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	57
ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
สรุปการศึกษา	76
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	78
รายการอ้างอิง	80
ภาคผนวก	86
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ	87
ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา	89
ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	94
ประวัติผู้ศึกษา	111

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ตารางจํานวนร้อยละของผู้อุยายามฆ่าตัวตายเป็นระบบการพยาบาล เจ้าของใช้ จําแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ จํานวนครั้งที่พยายามฆ่าตัวตายและประวัติการพยายามฆ่าตัวตาย ของคนในครอบครัว.....	70
ตารางที่ 2	ตารางการเปรียบเทียบระดับภาวะซึมเศร้าของผู้อุยายามฆ่าตัวตายก่อน และหลังการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของใช้.....	71
ตารางที่ 3	ตารางการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลของผู้อุยายาม ฆ่าตัวตายก่อนและหลังการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของใช้.....	72